

en nogenlunde heldig Fortsættelse og Udvikling af vor Lovgivning paa dette Oebeet. Som det vil ses, bestaar Lovforslaget af 5. Afsnit, og kun et af disse, nemlig det andet, er blevet væsentlig forandret i det andet Thing, uagtet Sagen der har gennemgaaet en meget grundig, og jeg kan vel ogsaa sige meget omhyggelig Behandling. Lovforslaget i det Hele vil vistnok med nogle Endringer blive modtaget med Velvilje paa de allerfleste eller dog paa mange Steder, de Steder nemlig, hvor der er mest Udvikling, og hvor man overhovedet har forstaaet, at Tid er Penge, altsaa med andre Ord i de mere kultiverede Egne, af Landet, derimod kan det vel være, at i de mindre kultiverede Egne, hvor man ikke endnu har forstaaet at holde tilraade med Tiden, men hvor en stor Del af Arbejdet ydes in natura, kunde blive modt med nogen Uvilje, selv om det modtog nogle Endringer. Ved det femte Afsnit, har jeg for mit Vedkommende Intet at bemærke, og om det fjerde Afsnit skal jeg kun sige, at det glæder mig, at Arbejdsdydelser in natura ved Kirker og Kirkegaarde kommer til at ophøre inden 1876. Overhovedet er det jo rædsomt, hvilken Mængde af Tid og Arbejde der er gaaet til Spilde ved Naturalarbejdet, og ethvert Skridt henimod dets Ophor kan jeg kun hilse med Glæde. Hvad det tredje Afsnit om kongelige Tjenestereiser og Amtsureiser angaar, da fastsætter det kun, hvad der allerede er Tilfældet i Praxis, thi, saavidt mig bekjendt, eksisterer den Slags Dydelser ikke mere. Det andet Afsnit er derimod undergaaet ikke ubetydelige Forandringer i det andet Thing, og navnlig ere der baade Spandage og Gangdage blevne affrafede, hvad jeg maa anse for et Gode. Der er kun blevet tilbage Befordring af Læge og Jordemoder, og det kunde maasse have været rettest — jeg siger maasse — at affrafte den Slags Pligtkjørsler med det Samme, dersom Sogneraadene vilde gaa frem paa den Maade, at de lode nævnte Kjørsler gaa paa Omgang, thi saa vilde det Tilfælde ofte indtræde, at den Mand, der kom til at hente Lægen eller Jordemoder, var meget daarlig i Stand til at gøre det, men man maa jo gaa ud fra, at Sogneraadene i Reglen ville følge den Skik, at

tage den Mand, der bor nærmest ved det Sted, hvortil Lægen eller Jordemoderen skal hentes, og derved kan vel Ulempen ved Bestemmelsen i Lovforslaget antages at være noget fjernet. Jeg maa maasse tillige gøre opmærksom paa en meget upraktisk Bestemmelse, nemlig den, der findes i § 34, andet Stykke, som lyder saaledes: „Dog skal den Kjørepligtige, der afgiver Befordring i Genhold til § 23, afvente Lægens eller Jordemoderens Hjemkomst, forsaavidt disse maatte være fraværende i Praxis.“ Det er en meget upraktisk Bestemmelse, thi skal den Vedkommende vente, indtil Lægen eller Jordemoderen kommer tilbage, kan det vel undertiden handes, at han vil komme til at vente i flere Dage. Det Rigtigste vilde vel være, at enten den nærmeste Læge eller Jordemoder hentes, eller ogsaa, at den Vedkommende, hvor dette ikke er muligt, Kjører til det Sted, hvor vedkommende Læge eller Jordemoder er. Med Hensyn til det samme Punkt skal jeg endvidere bemærke, at i § 26 findes den Bestemmelse, at Sogneraadet kan under Udpantningsvang fordre Betaling for Kjørsler af den, for hvis Skyld de ere foretagne. Men det forekommer mig at være noget for haardt, thi vel antager jeg, at de allerfleste Kommuner vilde gaa frem med Forsømmelse, men der kan dog ogsaa tænkes et og andet Sted, hvor man ikke vil gøre det, og da nu den Bestemmelse, at Læge og Jordemoder skal hentes af de Kjørepligtige i Kommunen, nærmest maa betragtes som værende i det Humane Interesse, saa mener jeg, at § 26 ikke er overensstemmende med den humane Tankegang, hvorfor jeg vil ønske, at denne Bestemmelse maa blive forandret. Jeg skal nu vende tilbage til § 23 og skal da bemærke, at Arbejdet derefter fremdeles skal kunne udføres in natura, og det er efter Omstændighedene vel ogsaa nødvendigt, at indrømme dette, eftersom vi jo endnu ikke have naaet en saadan Udvikling, som er ønskelig, men som vi forhaabentlig nok vilde naa. Imidlertid tror jeg rigtignok ikke, at det er til Gavn for selve Veiene, at Naturalarbejdet vedbliver, og det kan vanskeligt tænkes, at Veiene, naar denne Bestemmelse fremdeles bliver gjældende, kunne komme i den ønskelige Stand. — Jeg for-